

	Dokumentace	ČSN ISO 690
	BIBLIOGRAFICKÉ CITACE Obsah, forma a struktura	01 0197
<p>Documentation - Bibliographic references - Content, form and structure Documentation - Références bibliographiques - Contenu, form et structure Dokumentation - Bibliographische Angaben - Inhalt, Form und Struktur</p> <p>Tato norma je identická s ISO 690:1987. This standard is identical with ISO 690:1987. Norma obsahuje Národní přílohu NA.</p> <h3>Národní předmluva</h3> <h4>Citované normy</h4> <p>ISO 4 dosud nezavedena (do převzetí ISO 4 lze použít ČSN 01 0196 Zkracování názvů časopisů a jiných periodik) ISO 9 dosud nezavedena (do převzetí ISO 9 lze použít ČSN 01 0185 Transliterácia cyriliky) ISO 233 dosud nezavedena ISO 259 dosud nezavedena ISO 832 dosud nezavedena (do převzetí ISO 832 lze použít ČSN 01 0169 Zkratky slov ve jmenném záznamu dokumentu) ISO 843/R dosud nezavedena ISO 2014 dosud nezavedena ISO 2108 dosud nezavedena (do převzetí ISO 2108 lze použít ČSN 01 0189 Mezinárodní standardní číslování knih (ISBN)) ISO 3166 zavedena v ČSN ISO 3166 Kódy pro názvy zemí (97 1002) ISO 3297 dosud nezavedena (do převzetí ISO 3297 lze použít ČSN 01 0187 Mezinárodní standardní číslování seriálových publikací (ISSN)) ISO 5123 dosud nezavedena ISO 5127 zavedena v ČSN ISO 5127-1 Dokumentace a informace. Slovník. Část 1: Základní pojmy (01 0167), v ČSN ISO 5127-2 Dokumentace a informace. Slovník. Část 2: Tradiční dokumenty (01 0183), v ČSN ISO 5127-3 Dokumentace a informace. Slovník. Část 3: Obrazové dokumenty (01 0162), v ČSN ISO 5127-3a Informace a dokumentace. Slovník. Část 3a: Akvizice, identifikace a analýza dokumentů a dat (01 0165), v ČSN ISO 5127-6 Dokumentace a informace. Slovník. Část 6: Selekční jazyky (01 0163), v ČSN ISO 5127-11 Dokumentace a informace. Slovník. Část 11: Audiovizuální dokumenty (01 0186) ISO 7098 dosud nezavedena World Intellectual Property Organization. Patent information and documentation handbook. Property Organization, 1981-1983 dosud nezavedena</p>		
<p>© Český normalizační institut, 1996</p>		

ČSN ISO 690

Obdobné mezinárodní, regionální a zahraniční normy

ISO 690 Documentation. Bibliographic references. Content, form and structure (Dokumentace. Bibliografické citace. Obsah, forma a struktura)

ANSI Z 39.29 Bibliographic references (Bibliografické citace)

BS 1629 Recommendation bibliographical references (Doporučení pro bibliografické citace)

DIN 1505. Teil 1. Titelangaben von Dokumenten. Titelaufnahme von Schrifttum (Bibliografické citace dokumentů. Úplné záznamy tištěných a publikovaných dokumentů)

IRAM-CID C 300-6. Parte 1. Publicaciones periódicas. Referencias bibliográficas de artículos (Periodika. Bibliografické citace statí)

IRAM-CID C 300-6. Parte 2. Publicaciones periódicas. Referencias bibliográficas de obras (Periodika. Obecné zásady bibliografických citací)

IS 2381 Recommendations for bibliographical references (Doporučení pro bibliografické citace)

JUS Z.A 4.O23 Dokumentacija. Bibliografska citiranja. Bitni i dopunski elementi (Dokumentace. Bibliografické citace. Základní a doplňkové prvky)

MSZ 3497 Bibliografii hivatkozás (Bibliografické citace)

NBN 245 Documentation. References bibliographiques (Dokumentace. Bibliografické citace)

NEN 917 Literatuurverwijzingen (Bibliografické citace)

NF Z 44-005 Documentation. Références bibliographiques éléments essentiels et complémentaires (Dokumentace. Bibliografické citace. Základní a doplňkové prvky)

NORVEN 16682-4 Referencias bibliograficas. Elementos esenciales (Bibliografické citace. Základní prvky)

NP 405 Referências bibliográficas. Elementos essenciais (Bibliografické citace. Základní prvky)

SIS 03 82 01 Bibliografisk referenser (Bibliografické citace)

SNV 90 103 Allgemeine Regeln für das Zitieren von Büchern und Zeitschriftenaufsätzen (Obecná pravidla pro vytváření bibliografických citací knih a časopiseckých článků)

STAS 6158 Referinte bibliografice. Elemente principale (Bibliografické citace. Základní prvky)

TS 195 Bibliyografik tanitim (referans). Temel elementar (Bibliografické citace. Základní prvky)

UNE 1003 Referencias de textos (Bibliografické citace dokumentů)

UNI 6017 Descrizioni e riferimenti bibliografici (Úplné a zkrácené bibliografické citace)

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN 01 0197 Bibliografické citace z 29. 7. 1970.

Vypracování normy

Zpracovatel: Národní informační středisko České republiky, IČO 0000 1571, PhDr. Karel Pech

Pracovník Českého normalizačního institutu: Jindřiška Bouřilová

MEZINÁRODNÍ NORMA

**Dokumentace -
Bibliografické citace
Obsah, forma a struktura**

ISO 690
Druhé vydání
1987-08-15

MDT 001.811

Deskriptory: documentation, bibliographic references, specifications

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních organizací (členů ISO). Na mezinárodních normách obvykle pracují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být zastoupen v této technické komisi. Práce se zúčastňují i mezinárodní organizace, vládní i nevládní, s nimiž ISO navázalo pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům ISO k hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75% z hlasujících členů.

Mezinárodní norma ISO 690 byla připravena technickou komisí ISO/TC 46.

Obsah

	Strana
1 Předmět a obsah aplikace	3
2 Citace	4
3 Termíny a definice	4
4 Struktura bibliografických citací	6
5 Prameny informací	10
6 Obecná pravidla	10
7 Specifikace prvků	12
8 Soupis bibliografických citací	22
9 Odkazy	23
Národní příloha NA	27

1 Předmět a oblast aplikace

Tato norma specifikuje prvky, které je třeba uvádět v bibliografických citacích publikovaných monografických a seriálových publikací, kapitol, článků atd. v těchto publikacích a patentových dokumentů. Stanoví a předepisuje pořadí prvků citace a ustavuje pravidla transkripce a formální úpravy informací získaných z pramenné publikace.

Tato norma je určena autorům a redaktorům pro využívání při zpracování citací pro bibliografie a pro formulaci odkazů v textu odpovídajícím záznamům v bibliografii. Není určena pro úplný bibliografický popis užívaný knihovníky, zpracovateli běžných i analytických bibliografií, rešeršéry, indexátory atd.

ČSN ISO 690

Tato norma se týká citací publikovaných dokumentů jak v tištěné, tak i netištěné formě. Nelze ji však použít pro citace rukopisů nebo jiných nepublikovaných materiálů.

2 Citace

ISO 4 *Dokumentace - Pravidla zkracování slov z názvů a názvů publikací*

ISO 9 *Dokumentace - Transliterace cyrilice slovanských jazyků do latinky*

ISO 233 *Dokumentace - Transliterace arabských písmen do latinky*

ISO 259 *Dokumentace - Transliterace hebrejských písmen do latinky*

ISO 832 *Dokumentace - Bibliografické citace - Zkratky typických slov*

ISO 843/R *Dokumentace - Transliterace řeckých písmen do latinky*

ISO 2014 *Psaní kalendářních dat v celočíselné podobě*

OSO 2108 *Dokumentace - Mezinárodní standardní číslování knih (ISBN)*

ISO 3166 *Kódy názvů zemí*

ISO 3297 *Dokumentace - Mezinárodní standardní číslování seriálových publikací (ISSN)*

ISO 5123 *Dokumentace - Štítky mikrofilmů monografií a seriálových publikací*

ISO 5127 *Dokumentace a informace - Slovník*

ISO 7098 *Dokumentace - Romanizace čínštiny*

World Intellectual Property Organization. *Patentové informace a dokumentační příručka*. Geneva : World Intellectual Property Organization, 1981 - 1983.^{*)}

3 Termíny a definice

Pro účely této normy se používají tyto definice:

3.1 autor: osoba nebo korporativní orgán se zodpovědností za intelektuální nebo umělecký obsah dokumentu (viz 7.1.1)

3.2 kapitola: číslovaná a/nebo názvem označená část psaného dokumentu, která obvykle tvoří samostatný celek, ale ve vztahu k částem, které ji předcházejí anebo po ní následují

3.3 příspěvek: samostatný text tvořící část publikace

3.4 vydání: úplný soubor výtisků dokumentu vyrobený z jedné sazby nebo z jednoho exempláře použitého jako matrice

POZNÁMKA - Jedno vydání může být tištěno po částech odlišujících se malými změnami nebo může obsahovat několik zvláštních výtisků, v nichž se vyskytují odlišnosti.

^{*)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - Uvedený soubor normalizačních textů z oblasti průmyslového vlastnictví nahrazen příručkou: Handbook on Industrial Property Information and Documentation. Geneva : World Intellectual Property Organisation, 1990-1995.

3.5 zdrojový dokument: dokument obsahující příspěvky nebo samostatně identifikovatelné složky, které jsou fyzicky nebo bibliograficky propojené

3.6 klíčový název: název zaváděný pro seriálovou publikaci v rámci Mezinárodního systému údajů o seriálech (ISDS)^{*)}

3.7 štítek mikrofiše: bez zvětšování čitelný zápis umístěný na horním okraji mikrofiše sloužící k identifikaci jejího obsahu

3.8 monografická publikace: neperiodická bibliografická popisná jednotka, tj. popisná jednotka skládající se buď z jednoho svazku, nebo z konečného počtu (existujících nebo očekávaných) oddělených svazků

3.9 patentový dokument: oficiálně publikovaná specifikace definující vynález, používaná k získání nebo uplatnění patentovaných zpráv

POZNÁMKA - Tyto dokumenty zahrnují autorské osvědčení, užité vzory nebo osvědčení k nim, zveřejněné přihlášky atd.

3.10 publikace: dokument obvykle vydávaný ve větším počtu výtisků, určený pro všeobecné rozšiřování

3.11 nakladatel, nakladatelství, vydavatel, vydavatelství: osoba nebo organizace odpovědná za výrobu a rozšiřování dokumentu^{**)}

3.12 seriálová publikace: publikace v tištěné nebo rozmnožené formě, vydávaná v částech následujících po sobě, obvykle navazujících číselně nebo chronologicky, se záměrem stálého pokračování nezávisle na periodicitě

POZNÁMKA - Seriálové publikace zahrnují časopisy, noviny, ročenky, edice zpráv a sborníků institucí, edice sborníků z konferencí a edice monografických publikací.

3.13 podnázev: slovo nebo slovní spojení, doplňující vlastní název dokumentu, uvedené na titulním listu nebo jeho ekvivalentu

3.14 název: slovo nebo slovní spojení obvykle se objevující v dokumentu, kterými je možno na něj odkázat, které lze použít k jeho identifikaci a které ho často (ale ne vždy) odlišuje od jiných dokumentů.

^{*)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - Systém ISDS (International Serials Data System) změnil během roku 1993 svůj název na ISSN (International Standard Serial Numbering)

^{**)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - Dále se v textu normy uvádí pouze termín „nakladatel“, popř. v nejnútnejších případech i „nakladatelství“.

ČSN ISO 690

4 Struktura bibliografických citací

Níže uvedené struktury jsou navrženy s ohledem na identifikaci základních prvků bibliografických citací a ne stanovení jejich normalizovaného pořadí nebo posloupnosti. Struktury představují oddělení citace monografických publikací, seriálových publikací, kapitol, článků atd. a patentových dokumentů, všechny založené na tomtéž obecném modelu, avšak každou s charakteristikami typickými pro daný typ dokumentu. Ve všech šesti strukturách tvoří základní citací prvky psané standardním písmem. Pokud to umožňuje identifikovaná popisná jednotka, je nezbytné tyto prvky začlenit do citace. Kurzívou vytištěné prvky jsou volitelné a mohou být zařazeny nebo vynechány v souladu s obecnou úrovní podrobnosti, zavedenou pro daný soupis citací nebo s vlastnostmi identifikované popisné jednotky.

4.1 Monografická publikace *)

Prvek:	Příklad:
Primární odpovědnost	LOMINADZE, DG.
Název	<i>Cyclotron waves in plasma.</i>
Podřízená odpovědnost	Translated by AN. Dellis; edited by SM. Hamberger.
Vydání	1st ed.
Nakladatelské údaje (místo, nakladatel)	Oxford : Pergamon Press,
rok	1981.
Rozsah	206 p.
Edice	International series in natural philosophy.
Poznámky	Translation of: Ciklotronnye volny v plazme.
Standardní číslo	ISBN 0-08-021680-3

Příklad:

LOMINADZE, DG. *Cyclotron waves in plasma*. Translated by AN. Dellis; edited by SM. Hamberger. 1st ed. Oxford : Pergamon Press, 1981. 206 p. International series in natural philosophy. Translation of: Ciklotronnye volny v plazme. ISBN 0-08-021680-3.

*) Příklad bibliografické citace monografické publikace vydané v češtině viz Národní příloha NA.

4.2 Seriálové publikace *)

Prvek:

Název

Odpovědnost

Vydání

Údaje o vydávání
(data a/nebo čísla)

Nakladatelské údaje
(místo, nakladatel)

rok

Edice

Poznámky

Standardní číslo

Příklad:

Communications equipment manufacturers.

Manufacturing and Primary Industries Division,
Statistics Canada.

Preliminary edition.

1970- .

Ottawa : Statistics Canada,

1971- .

Annual census of manufacturers.

Text in English and French.

ISSN 0700-0758

Příklad:

Communications equipment manufacturers. Manufacturing and Primary Industries Division, Statistics Canada. Preliminary Edition, 1970- . Ottawa : Statistics Canada, 1971- . Annual census of manufacturers. Text in English and French. ISSN 0700-0758.

4.3 Části nebo příspěvky z monografických publikací

4.3.1 Části monografických publikací **)

Prvek:

Primární odpovědnost

Název zdrojového dokumentu

Vydání

Číslo části

Podřízená odpovědnost

Nakladatelské údaje
(místo, nakladatelství)

rok

Lokace ve zdrojovém dokumentu

Příklad:

PARKER, TJ. and HASWELL, WD.

A text-book of zoology.

5th ed.

Vol. 1.

revised by WD. Lang.

London : Macmillan,

1930

Section 12, Phylum Mollusca, p. 663-782.

Příklad:

PARKER, TJ. and HASWELL, WD. *A text-book of zoology.* 5th ed., vol. 1. revised by WD. Lang. London : Macmillan 1930. Section 12, Phylum Mollusca, p. 663-782.

*) Příklady bibliografických citací seriálových publikací v češtině viz Národní příloha NA.

**) Příklad bibliografické citace částí monografických publikací vydaných v češtině viz Národní příloha NA.

ČSN ISO 690

4.3.2 Příspěvky do monografických publikací *)

Prvek:	Příklad:
příspěvek:	
Primární odpovědnost	WRIGLEY, EA.
Název	Parish registers and the historian. In
zdrojový dokument:	
Primární odpovědnost	STEEL, DJ.
Název	<i>National index of parish registers.</i>
Vydání	
Nakladatelské údaje (místo, nakladatel)	London : Society of Genealogists,
rok	1968
Lokace ve zdrojovém dokumentu	vol. 1, p. 155-167.

Příklad:

WRINGLEY, EA. Parish registers and the historian. In STEEL, DJ. *National index of parish registers.* London : Society of Genealogists, 1968, vol. 1, p. 155-167.

4.4 Články, atd. v seriálových publikacích **)

Prvek:	Příklad:
Primární odpovědnost	WEAVER, William
Název	The collectors : command performances. Photography by Robert Emmett Bright.
<i>Podřízená odpovědnost</i>	<i>Architectural Digest.</i>
Název zdrojového dokumentu	
Vydání	
Lokace ve zdrojovém dokumentu:	
Rok, číslo svazku, lokace části	December 1985, vol. 42, no. 12, p. 126-133.

Příklad:

WEAVER, William. The collectors : command performances. Photography by Robert Emmett Bright. *Architectural Digest*, December 1985, vol. 42, no. 12, p. 126-133.

*) Příklad bibliografické citace příspěvků do monografických publikací v češtině viz Národní příloha NA.

**) Příklady bibliografických citací článků v seriálových publikacích vydaných v češtině viz Národní příloha NA.

4.5 Patentové dokumenty ^{*)}

Prvek:

Primární odpovědnost
(příhlašovatel)

Název vynálezu

Podřízená odpovědnost

Poznámky

Identifikátor dokumentu:

Země nebo vydávající úřad

Druh patentového dokumentu

Číslo

Datum vydání citovaného dokumentu

Příklad:

Carl Zeiss Jena, VEB

*Anordnung zur lichtelektrischen
Erfassung der Mitte eines Lichtfeldes.*

Erfinder : W. FEIST, C. WAHNERT,
E. FEISTAUER.

Int. Cl.³ : G02 B 27/14.

Schweiz

Patentschrift,

608 626.

1979-01-15

Příklad:

CARL ZEISS JENA, VEB. *Anordnung zur lichtelektrischen Erfassung der Mitte eines Lichtfeldes.* Erfinder :
W. FEIST, C. WAHNERT, E. FEISTAUER. Int. Cl.³: G02 B 27/14. *Schweiz Patentschrift, 608 626.*
1979-01-15.

^{*)} Příklad bibliografické citace patentového dokumentu v češtině viz Národní příloha NA.

ČSN ISO 690

5 Prameny informací

Základním pramenem údajů obsažených v bibliografické citaci je citovaná popisná jednotka.

Primárním pramenem popisu v rámci popisné jednotky je titulní list nebo jeho ekvivalent [tj. štítek (štítky) na zvukové nahrávce, popisný rámeček mikrodokumentu atd.]. Postrádá-li jednotka titulní list nebo jeho ekvivalent, pro získání nezbytných údajů může sloužit alternativní pramen, jako jsou desky, obal nebo štítek mikrofiše atd.

6 Obecná pravidla

Údaje zařazené do bibliografické citace se přepisují tak, jak jsou uvedeny v originálu. Pravopisné detaily, jako je psaní velkých písmen, interpunkce atd. se však nutně v přepisu nereprodukuje. Obecná pravidla týkající se těchto formálních a stylistických podrobností jsou shrnuta níže.

6.1 Transliterace nebo romanizace

Údaje získané z pramene se transliterují nebo romanizují v souladu s příslušnou mezinárodní normou. *)

Transliterovaná forma může buď nahradit originální formu, nebo může být připojena v hranatých závorkách.

PŘÍKLAD - a) Medicinska akademija, nebo
b) Медицинская академия [Medicinska akademija]

6.2 Zkratky

Křestní jména, která tvoří část jména autora, redaktora, nakladatele atd. lze omezit na iniciály za předpokladu, že to neznejistí identitu dané osoby.

Názvy států, provincií, zemí atd. připojené k místním názvům v prvku místo vydání (viz 7.6.2) nebo k názvům korporativních orgánů jako upřesnění (viz 7.1.3) lze zkracovat v souladu s přijatou praxí. Názvy států, provincií a zemí se zkracují podle alfabetického kódu 2 nebo 3 z ISO 3166 **).

Názvy seriálových publikací se zkracují v souladu s ISO 4 ***) za předpokladu, že to nezpůsobí nejednoznačnost.

*) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Do převzetí ČSN ISO 9 lze použít ČSN 01 0185 Transliterácia cyriliky.

**) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Viz ČSN ISO 3166 (97 1002) Kódy pro názvy zemí

***) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Do převzetí ČSN ISO 4 lze použít ČSN 01 0196 Zkracování názvů časopisů a jiných periodik

Ostatní slova a termíny typické pro bibliografické citace se zkracují v souladu s ISO 832 ^{*)}.

U patentových dokumentů se názvy státu nebo úřadu vydávajícího patentové osvědčení mohou zkracovat podle kódu WIPO ST.3 ^{**)}.

S výjimkou všeobecně užívaných zkratk se význam všech zkratk použitých v citacích nebo pramenech, z nichž jsou citace odvozeny, musí uvést v poznámce nebo tabulce.

6.3 Psaní velkých písmen

Psaní velkých písmen musí být v souladu s pravopisnou praxí přijatou pro jazyk nebo písmo uváděných informací.

6.4 Interpunkce

Pro všechny citace uváděné v jedné publikaci se užívá jednotný systém interpunkce.

Každý prvek citace musí být zřetelně oddělen od následujících prvků, tj. prostřednictvím oddělovací interpunkce (tečka, čárka atd.).

Jednotná forma interpunkce je užívána také pro odlišení jednotlivých podřízených prvků v rámci základních prvků.

POZNÁMKA - V zájmu zdůraznění významu jednotnosti bylo v příkladech v této normě užito jednotné schéma interpunkce a typografického rozlišování. Toto schéma je však pouze ilustrativní a netvoří součást této normy.

6.5 Druh písma

Pro zdůraznění rozdílů mezi prvky nebo zvýraznění prvků, které jsou v citacích nejvýznamnější, lze využít různé typy písma nebo podtrhávání.

6.6 Dodatky a opravy

Doplňkové údaje lze v citaci uvést, jestliže je potřeba opravit zřejmé chyby v prameni, přeložit nebo transliterovat informace, poskytnout podrobnější informace o osobách nebo korporativních orgánech prostřednictvím rozepsání iniciál nebo akronymů, nebo odlišit podobné místní názvy připojením upřesňujících termínů (kvalifikátorů).

Všechny takové údaje s výjimkou těch, které jsou uvedeny v poznámkách, se zapisují za modifikovaný prvek do hranatých závorek.

PŘÍKLADY

- 1 CRANE, R[onald] S.
- 2 EPPMA (Expanded Polystyrene Product Manufacturers' Association).
- 3 1966 [spr. 1969].
- 4 Trinity College (Cambridge).
- 5 Trinity College (Dublin).

^{*)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - Do převzetí ČSN ISO 832 lze použít ČSN 01 0169 Zkratky slov ve jmenném záznamu dokumentu.

^{**)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - Aktuální platná verze ST.3 je uvedena v publikaci Handbook on Industrial Property Information and Documentation. Geneva : World Intellectual Property Organisation, 1990-1995.

ČSN ISO 690

7 Specifikace prvků

7.1 Primární odpovědnost

7.1.1 Osoby a korporativní orgány

Primárně odpovědný je v případě textových děl běžně autor (3.1). U jiných typů děl to mohou být výtvarníci, skladatelé atd. U patentových dokumentů se za odpovědnou osobu považuje přihlašovatel nebo majitel patentu. Korporativní orgány mohou být považovány za primárně odpovědné, jestliže dílo odráží kolektivní uvažování nebo činnost orgánu (např. zprávy komisí, konferenční materiály atd.), nebo je-li dílo ve své podstatě administrativní (plánovací příručky, adresáře, katalogy majetku korporace atd.).

Jména editorů (redaktorů) popisných jednotek sestávajících z několika děl odvozených z různých pramenů nebo příspěvků několika autorů lze pokládat za prvek „Primární odpovědnosti“, jestliže je editor (redaktor) jmenovitě uveden na významném místě v prameni. V takových případech se běžně za jméno má připojovat v kulatých závorkách zkratka „ed.“ nebo její ekvivalent.^{*)}

Nehledě na výše uvedené, u všech seriálových publikací je prvním prvkem „Název“; jméno spojené se seriálovou publikací lze začlenit do prvku následujícího za názvem.

7.1.2 Formální úprava jmen

Jména uvedená v prvku „Primární odpovědnost“ jsou zapsána ve formě, v jaké jsou uvedena v prameni, je-li to nutné v invertované podobě tak, aby část jména uvedená jako první byla tou částí jména, pod níž je normálně jméno řazeno v knihovním katalogu, bibliografii, adresáři atd. Křestní jména nebo jiné sekundární prvky se mají uvádět po příjmení.

PŘÍKLADY

- 1 HALDANE, JBS.
- 2 MEYER-UHLENRIED, Karl-Heinrich
- 3 DE LA MARE, Walter

7.1.3 Korporativní orgány

Jméno korporativního orgánu uváděné v tomto prvku (viz 7.1.1) je zapsáno ve formě, v jaké je uvedeno v prameni. Implikuje-li jméno odpovědného orgánu podřízenost vyššímu orgánu, jeho jméno je uvedeno spolu se všemi zprostředkujícími úrovněmi nezbytnými pro identifikaci odpovědné organizace. Má-li podřízený orgán vlastní specifické funkce a plný význam jeho jména není závislý na mateřském orgánu, je uveden pod vlastním jménem. U ministerstev se může uvádět název země.

PŘÍKLADY

- 1 Academia scientiarum fennica
- 2 Unesco
- 3 Imperial Chemical Industries. Paint Division
- 4 France. Ministre des transports

Název města, kde se nachází korporativní orgán, pravomoce, s nimiž pracuje a instituce, s nimiž je spojen atd., se má připojovat obvykle v kulatých závorkách jako upřesňující termín (kvalifikátor) za jménem korporativního orgánu, jestliže identita orgánu by jinak byla nejednoznačná nebo nejasná.

^{*)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - V češtině se používají zkratky „ed.“ (editor) a „red.“ (redaktor).

PŘÍKLADY

- 5 Koninklijke bibliotheek (s'Gravenhage)
- 6 Koninklijke bibliotheek (Brussels)
- 7 National Research Council (Canada)
- 8 National Research Council (US)
- 9 Newman Club (Brooklyn College)
- 10 Newman Club (University of Maryland)

7.1.4 Dvě nebo tři jména

Je-li v prameni více jmen, uvádí se jako první typograficky nejvýraznější jméno. Jsou-li jména stejně výrazná, uvádí se jako první to, které je jako první otištěno. Nesdílí-li základní odpovědnost za dílo více než tři osoby nebo korporativní orgány, mají se uvádět obě nebo všechna tři jména.

PŘÍKLAD

ADLER, JH., SCHLESINGER, ER., and WESTERBORG, E. van *)

7.1.5 Více než tři jména

Jsou-li v prameni více než tři jména, uvádí se pouze prvé nebo první dvě či tři. Další lze vynechat. Vynechává-li se jedno nebo více jmen, připojuje se za poslední uváděné jméno zkratka „*et. al.*“ (*et alii*) nebo její ekvivalent. **)

PŘÍKLAD

HARKINS, Williem A., *et al.* ***)

7.1.6 Neznámá primární odpovědnost

Nejsou-li osoba nebo orgán primárně zodpovědné za dílo uvedeny v popisné jednotce a nelze je spolehlivě určit z jiných zdrojů, tento prvek se vynechává a prvním prvkem citace je název. Neznámý autor se nenahrazuje termínem „Anonym“.

*) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Český příklad:
HORÁK, F., URBÁNKOVÁ, E. a WIŽĎÁLKOVÁ, B.

**) NÁRODNÍ POZNÁMKA - V češtině lze používat zkratku „aj.“ (a jiní).

***) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Český příklad: DUBOVSKÝ, J., aj.

ČSN ISO 690

7.2 Název

7.2.1 Formální úprava

Název se zapisuje ve formě, v jaké je uveden v prameni, při dodržení všech nezbytných pravidel pro transliteraci, zkracování, psaní velkých písmen atd. uvedených ve článku 6.

PŘÍKLADY

- 1 Fungi pathogenic to man (název monografické publikace)
- 2 Estudios Franciscanos (název seriálové publikace)
- 3 J. Am. Ceram. Soc. (název seriálové publikace)

7.2.2 Překlad

Překlad názvu v hranatých závorkách lze připojit za název uvedený v prameni.

PŘÍKLAD

Zarys dziejów bibliografii w Polsce [Nástin dějin bibliografie v Polsku].

7.2.3 Více než jeden název

Je-li v prameni uveden více než jeden název, nebo se název uvádí ve více než jednom jazyku, musí být zapsán nejvýraznější název nebo jazyková forma. Jsou-li názvy uvedeny stejně výrazně, zapisuje se název uvedený na prvním místě.

7.2.4 Podnázev

Podnázev nebo jiné údaje vztahující se k názvu lze uvádět, pokud se pokládají za užitečné z hlediska upřesnění nebo identifikace.

PŘÍKLADY

- 1 Shetland sanctuary : birds on the Isle of Noss
- 2 Criticism : the major texts ^{*)}

7.2.5 Zkracování

Dlouhý název nebo podnázev lze zkrátit, pokud to nezpůsobí ztrátu podstatných údajů. Nemá se vynechávat začátek názvu. Všechny vynechané údaje musí být označeny výpustkou v podobě tří teček „...“.

7.2.6 Klíčový název

V citacích seriálových publikací může klíčový název, vyskytuje-li se jako takový v prameni, nahrazovat název.

PŘÍKLADY

- 1 Scientia (Milano)
- 2 Contact (Toronto Nutrition Committee) ^{**)}

^{*)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - Český příklad:
WordPerfect : příručka pro uživatele

^{**)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - Český příklad:
3 Fonorama (Orlová)

7.3 Podřízená odpovědnost (nepovinné)

7.3.1 Osoby nebo korporativní orgány s podřízenou odpovědností

Osoby nebo korporativní orgány vykonávající podřízené funkce (editoři, redaktoři, překladatelé, ilustrátoři, původci vynálezu, kteří postoupili své zájmy na patentu, sponzoři atd.) jsou běžně vyčleněni z prvku „Primární odpovědnost“. Jejich jména a funkce však lze zapsat při formulaci podřízené odpovědnosti za názvem.

PŘÍKLAD

DRYDEN, John. *The works of John Dryden*. Edited by HT. Swedenberg. *)

7.3.2 Formální úprava

Všechna jména zapsaná jako součást podřízené odpovědnosti lze zapisovat v pořadí, v jakém jsou uvedena v prameni.

7.4 Vydání

7.4.1 Formální úprava

Jde-li o jiné než první vydání, číslo nebo jiné označení pořadí vydání se zapisuje výrazy použitými v prameni.

PŘÍKLADY

- 1 Nové rozšířené vydání
- 2 Canadian edition

7.4.2 Zkratky a numerické výrazy

Výrazy označující číselné pořadí („druhé“, „třetí“, atd.) se zapisují arabskými číslicemi. Označení prvního vydání lze zapsat, pokud je uvedeno v prameni.

Výrazy označující vydání a číselné pořadí se zkracují v souladu s ISO 832 (**).

PŘÍKLADY

- 1 3rd ed.
- 2 New enl. ed.
- 3 2., durchges. Aufl.
- 4 5e éd. rev. par l'auteur. (***)

*) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Český příklad:

ČAPEK, Karel. *Výbor z díla Karla Čapka*. K vyd. přípr. a pozn. sest. Miroslav Halík.

**) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Do převzetí ČSN ISO 832 lze použít ČSN 01 0169 Zkratky slov ve jmenném záznamu dokumentu.

***) NÁRODNÍ POZNÁMKA - České příklady:

- 5 3. vyd.
- 6 Nové rozšř. vyd.
- 7 5. autoriz. přeprac. vyd.

ČSN ISO 690

7.5 Údaje o vydávání (seriálové publikace)

7.5.1 Formální úprava

U seriálových publikací (3.12) musí být údaje o vydávání co nejúplnější.

PŘÍKLADY

- 1 Fall 1982, vol. 12, no. 1
- 2 1985-04-16
- 3 March 1, 1949
- 4 July/Aug. 1985 *)

7.5.2 Označení pouze prvního svazku

Jestliže se citace vztahuje na celou publikaci, která nebyla dosud uzavřena, zapisuje se chronologické označení nebo číslování pouze prvního svazku (sešitu), po němž následuje pomlčka a mezera.

PŘÍKLAD - Jan./March 1974- , vol. 1, no. 1- **)

7.5.3 Označení celého nebo částečného průběhu vydávání

V citaci popisující úplný nebo částečný průběh vydávání seriálové publikace se zapisuje chronologické označení nebo číslování prvního a posledního svazku (sešitu).

PŘÍKLADY

- 1 1956-1963, vol. 1-8
- 2 Jan. 1976-April 1981, vol. 12, no. 1-vol. 16, no.4 ***)

*) NÁRODNÍ POZNÁMKA - České příklady:

- 5 1995, roč. 38, č. 5
- 6 podzim 1982, roč. 12, č. 1
- 7 březen 1, 1949
- 8 červenec/srpen 1985

**) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Český příklad:

leden - březen 1974- , roč. 1, č. 1-

***) NÁRODNÍ POZNÁMKA - České příklady:

- 4 1956-1963, roč. 1-8
- 5 leden 1976-duben 1981, roč. 12, č. 1-roč. 16, č. 4

7.6 Nakladatelské údaje

Podrobnosti o místě vydání a nakladateli jsou nepovinné. Datum vydání je povinné.

7.6.1 Formální úprava

Podrobné údaje o vydání popisné jednotky se zapisují v pořadí: místo, nakladatel a rok.

PŘÍKLADY

- 1 London : George Allen & Unwin, 1981.
- 2 New York : Harcourt Brace Jovanovich, 1979. *)

7.6.2 Místo vydání (nepovinné)

Název města, ve kterém byla popisná jednotka vydána, se zapisuje v jazyce originálu v prvním pádu v pravopisu pramene. Název státu, provincie, země atd. se doporučuje doplnit, obvykle v okrouhlých závorkách (kde je to možné, ve zkrácené formě), tam, kde je to nutné pro odlišení města od jiných téhož názvu nebo pro identifikaci města, které není obecně známé.

PŘÍKLADY

- 1 Cambridge (Mass.)
- 2 Menasha (Wis.)
- 3 Newport (Gwent)

7.6.3 Více než jedno místo vydání

Uvádí-li pramen více než jedno místo vydání, zapisuje se typograficky zvýrazněné místo. Jsou-li místa vydání uvedena stejně výrazně, zapisuje se místo uvedené jako první. Názvy ostatních míst mohou být rovněž zapsána, a to v pořadí uvedeném v prameni.

PŘÍKLADY

- 1 London; New York; Toronto
- 2 Toronto; Buffalo

7.6.4 Neznámé místo vydání

Není-li v prameni uvedeno žádné místo vydání, lze místo něho uvést skupinu slov jako „místo vydání neznámé“ nebo ekvivalentní zkratku. **)

*) NÁRODNÍ POZNÁMKA - České příklady:

- 3 Havlíčkův Brod : Fragment, 1993.
- 4 Praha : Pragma, 1990.

**) NÁRODNÍ POZNÁMKA - V češtině lze použít zkratku „b. m.“ (bez místa).

ČSN ISO 690

7.6.5 Nakladatel (nepovinné)

Jméno nakladatele (název nakladatelství) lze uvést ve zkrácené nebo zkratkové formě, pokud to nezpůsobí nejednoznačnost. Křestní jména nebo iniciály se mají uvádět pouze pro vyloučení nejednoznačnosti. Výrazy jako „a spol.“, „a synové“, „Inc.“ atd. se vynechávají. Výraz „press“ se nevynechává.

PŘÍKLADY

- 1 Knopf
- 2 Wiley (ne John Wiley & Sons)
- 3 John Brown
- 4 Scarecrow Press

7.6.6 Více než jeden nakladatel

Uvádí-li pramen více než jedno jméno nakladatele (název nakladatelství), zapisuje se typograficky nejvýraznější jméno (název). Jsou-li jména (názvy) uvedena stejně výrazně, zapisuje se jméno (název) první. Jména ostatních nakladatelů (názvy ostatních nakladatelství) mohou být rovněž zapsána vždy spolu s příslušným místním názvem.

PŘÍKLAD - London : T. Nelson; Edinburgh : TC. & EC. Jack

7.6.7 Nakladatel

Není-li v prameni uveden žádný nakladatel, lze místo něj uvést skupinu slov jako „nakladatel neznámý“ nebo ekvivalentní zkratku ^{*)}.

7.6.8 Datum vydání

Obecně se rok vydání zapisuje tak, jak je uveden v prameni, transkribovaný do arabských číslic.

Úplné datum se uvádí u patentových dokumentů buď tak, jak se nachází v prameni, nebo v souladu s ISO 2014. ^{**)}

7.6.9 Vydání přesahující jeden rok

Přesahuje-li vydávání vícesvazkového díla jeden rok, zapisují se shrnující data. Není-li vydávání dosud ukončeno, zapisuje se první datum s pomlčkou a mezerou.

PŘÍKLADY

- 1 1973-1975
- 2 1978-

^{*)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - V češtině lze použít zkratku „b.n.“ (bez nakladatele; bez nakladatelství)

^{**)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - Norma ISO 2014 byla nahrazena ISO 8601, která byla zapracována do ČSN EN 28601 (97 8601) Datové prvky a formáty výměny. Výměna informací - prezentace data a času

7.6.10 Rok vydání neznámý

Není-li možné určit datum vydání z pramene, doporučuje se na jeho místě zapsat datum udělení autorských práv, datum tisku nebo odhadnuté datum.

PŘÍKLADY

- 1 1953 printing
- 2 ca. 1957^{*)}

7.7 Rozsah (nepovinné)

7.7.1 Tištěné monografické publikace

U tištěných monografických publikací se rozsah zapisuje buď pomocí počtu stran, listů, sloupců atd., nebo (u vícesvazkových monografických publikací) počtem svazků.

PŘÍKLADY

- 1 ix, 206 p.
- 2 3 vol.^{**)}

7.7.2 Netištěné popisné jednotky

U netištěných jednotek se rozsah zapisuje pomocí počtu fyzických částí, je-li to vhodné upřesněných přesnějším stanovením rozsahu každé fyzické části (částí).

PŘÍKLADY

- 1 2 mikrofiše (240 snímků)
- 2 3 gramofonové desky

7.8 Edice (nepovinné)

Je-li v monografické nebo seriálové publikaci uvedeno rovněž jméno většího celku, jehož je publikace (někdy číslovanou) částí, lze jméno tohoto celku, tj. edice, a pořadí zapsat tak, jak je uvedeno na dokumentu.

PŘÍKLADY

- 1 Contribution de l' Institut botanique de l' Université de Montréal, n° 61
- 2 Current topics in neurology^{***)}

^{*)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - České příklady:

- 3 vytištěno 1953
- 4 cca 1957

^{**)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - České příklady:

- 3 IX, 206 s.
- 4 3 sv.

^{***)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - České příklady:

- 3 Edice soupisů Strahovské knihovny, sv. 8
- 4 Učebnice vysokých škol

ČSN ISO 690

7.9 Ostatní informace (nepovinné)

Doplňkové informace všech níže popsaných typů lze uvádět v poznámce.

a) Informace identifikující pramen, z něhož lze získat popisnou jednotku, kterou lze jinak obtížně zjistit;

PŘÍKLAD - Dostupné v NTIS : AD683428

b) informace identifikující originál, z něhož byl pořízen reprint, reprodukce nebo faksimile;

PŘÍKLAD - Reprint originálu vydaného Boston : Estes and Lauriat, 1902.

c) informace týkající se omezení dostupnosti nebo užívání popisné jednotky;

PŘÍKLAD - Pouze pro potřeby vlády

d) informace týkající se vydavatelského statusu jednotky;

PŘÍKLADY

1 Ohlášené

2 Přihláška vynálezu č. 26031-71 zařazena 19. dubna 1971. Úplná specifikace vydána 24. dubna 1974.

e) klasifikační schéma a kódy;

PŘÍKLADY

1 Dewey : 001.64'25

2 Int. Cl.³ : C 22 B 3/00

f) ostatní informace, o nichž se předpokládá, že jsou dostatečně významné, aby byly zaznamenány.

PŘÍKLAD - Omezený náklad. 100 výtisků

7.10 Standardní číslo

Standardní číslo (ISBN, ISSN atd.) přidělené popisné jednotce se zapisuje ve formě předepsané vhodnou normou (viz ISO 2108, ISO 3297 atd.)^{*)},^{**)}. Není povinné u částí, příspěvků atd. v monografických publikacích, u článků atd. v seriálových publikacích.

PŘÍKLAD - ISBN 0-15-183242-0^{***)}

*) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Do převzetí ČSN ISO 2108 lze použít ČSN 01 0189 Mezinárodní standardní číslování knih (ISBN) a do převzetí ISO 3297 lze použít ČSN 01 0187 Mezinárodní standardní číslování seriálových publikací (ISSN).

***) NÁRODNÍ POZNÁMKA - ISMN obsahuje ČSN ISO 10957.

****) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Český příklad:

ISBN 80-206-0434-0

7.11 Dílčí část (kapitola, článek atd.)

7.11.1 Části monografických publikací (kapitola, svazek, dodatek atd.) nebo seriálových publikací

V citaci odděleně identifikující část monografické publikace, která není samostatným příspěvkem, následuje za příslušnými údaji o díle jako celku číslování, název a další pro popisovanou část jedinečné údaje.

PŘÍKLADY

- 1 ROSCOE, John. *The Baganda*. 2nd ed. London : Frank Cass, 1976. chap. 8, Government, p. 232-270.
- 2 PARKER, T.J. and HASWELL, WA. *A text book of zoology*. 6th ed. Vol. 2 [Chordata], revised by C. Forster-Cooper. London: Macmillan, 1940.
- 3 *Journal of Documentation*, 1983-1984, vols. 39-40. *)

7.11.2 Příspěvky v monografických nebo seriálových publikacích

Za údaji o primární odpovědnosti, názvu atd., které se vztahují k příspěvku, následuje normální citace zdrojového dokumentu jako celku jasně odlišená typograficky, interpunkcí a slovem jako „In“. Lokace příspěvku ve zdrojovém dokumentu se dokazuje příslušným stránkováním atd. na konci citace.

PŘÍKLADY

- 1 PRICE, Derek de Solla. A general theory of bibliometric and other cumulative advantage processes. In GRIFFITH, Belver C. *Key papers in information science*. New York : Knowledge Industry Publications, 1980, p. 177-191.
- 2 DÜRER, Albrecht. A hare. Watercolour, 1502. In SCHILLING, W., *Albrecht Dürer drawings and watercolours*, London : Zwemmer, 1949, frontispiece.
- 3 LARSON, Julian R. and TANNEHILL, Robert S. Problems in accessing scientific and technical serials. *Special Libraries*. July/Aug. 1977, vol. 68, no. 7/8, p. 241-251. **)

7.12 Prvky citace patentových dokumentů

Citace patentového dokumentu může začínat jménem přihlašovatele patentu (kód 71) **), chybí-li jméno vlastníka patentových práv (kód 73), po němž následuje název vynálezu. Osoby nebo korporativní orgány vykonávající další funkce lze začlenit do formulace podřízené odpovědnosti.

*) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Příklady částí monografických a seriálových publikací v češtině:

- 4 BARTOŠÍKOVÁ, M. a KOPÁČ, L. *Obchodní zákoník*. Praha: Prospektum 1991, část 2. Obchodní společnosti a družstvo, hlava 1, Obchodní společnosti, díl 5. Akciová společnost, s. 94-119.
- 5 BURDKOVÁ, H., aj. *Adresář čs. informačních institucí, státních vědeckých a vysokoškolských knihoven a základních středisek VTEI*. Část 2. Praha : ÚVTEI 1989.
- 6 *Ekonom*, 1994-1995, roč. 38-39.

**) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Příklady příspěvků v monografických nebo seriálových publikacích v češtině:

- 4 DVOŘÁK, Pavel. Na okraj Humanae vitae. In *Odvěké tabu a dnešní člověk*. Praha : Avicenum - Zdravotnické nakladatelství, 1971, s. 175-192.
- 5 FROST, Pavel a BARTOŠOVÁ, Hana. Konference o evropské technické normalizaci v telekomunikacích. *Magazín ČSN*, 1992, roč. 2, č. 11, s. 155-156.

***) Kódy odkazují na čísla identifikující informační jednotky moderních patentových dokumentů (odvozeno z kódů INID, WIPO Standard ST.9)

ČSN ISO 690

Citace obsahuje identifikátor dokumentu tvořený

- a) názvem země nebo mezinárodní organizace, není-li jasně identifikován v druhu patentového dokumentu (viz b)); v takovém případě může být vynechán;
- b) druhem patentového dokumentu (kód 12);
- c) číslem dokumentu, které má být tvořeno dvoupísmenným kódem ISO pro země (ISO 3166 ^{*)}) nebo kódem mezinárodní organizace (WIPO Standard ST. 3), číslem dokumentu (kód 11) a dvoupísmenným kódem druhu dokumentu (WIPO Standard ST 16), přinejmenším však je použito číslo dokumentu (kód 11);
- d) datem vydání (kódy 41-47) v souladu s ISO 2014 ^{**}).

PŘÍKLAD -

Société minière et métallurgique de Peñarroya. Procédé pour la dissolution sélective du plomb. Beutier, D. (inventeur). Int. Cl.³ : C22B 3/00; C22B 19/02. Date de dépôt 1983-08-24. Demande de brevet européen. EP00102299A1. 1984-03-07.

8 Soupis bibliografických citací

8.1 Uspořádání

Soupis bibliografických citací je běžně uspořádán buď abecedně podle prvního prvku, nebo v numerické posloupnosti korespondující s pořadím odkazů v textu.

8.2 Dvě nebo více položek se stejným prvním prvkem

Obsahuje-li abecedně uspořádaný soupis citací dvě nebo více položek se stejným prvním prvkem a položky jsou zapsány za sebou, ve druhé a následujících citacích lze nahradit první prvek pomlčkou.

PŘÍKLAD - Graham, Sheila. *College of one*. New York : Viking, 1967.

- . *The real F. Scott Fitzgerald thirty-five years later*. New York : Grosset & Dunlap, 1976.

^{*)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - Viz ČSN ISO 3166 (ČSN 97 1002) Kódy pro názvy zemí

^{**)} NÁRODNÍ POZNÁMKA - Norma ISO 2014 byla nahrazena ISO 8601, která byla zapracována do ČSN EN 28601 (97 8601) Datové prvky a formáty výměny. Výměna informací - prezentace data a času.

8.3 Všechny položky se stejným prvním heslovým prvkem

Jsou-li všechny položky bibliografického soupisu nebo jeho oddělené části zapsány pod stejným prvkem, lze první prvek zcela vynechat, pokud název soupisu jasně vyjadřuje tento společný prvek.

PŘÍKLAD - *)

The published writings of WH. Auden

Poems. London : Privately printed by Stephen Spender, 1928.

Poems. London : Faber & Faber, 1930.

The Orators : an English study. London : Faber & Faber, 1932. **)

8.4 Umístění prvku „Primární odpovědnost“

Je-li soupis citací uspořádán tak, že prvek „primární odpovědnost“ není nutný pro abecední řazení, tj. v systematicky uspořádaných soupisech, lze zapsat prvek „primární odpovědnost“ po názvu.

9 Odkazy

9.1 Vztah mezi citacemi a odkazy v textu

Odkaz je stručná forma citace vsunutá do pokračujícího textu nebo připojená jako poznámka na stránce dole, na konci kapitoly nebo na konci celého textu. Odkaz slouží k identifikaci publikace, z níž byla vybrána část textu, parafrázovaná myšlenka atd., a k přesnému vymezení její lokace v rámci zdrojové publikace.

Není-li na konec textu připojen samostatný soupis bibliografických citací nebo neobsahuje-li tento soupis citace všech v textu odkazovaných položek, je nezbytné, aby první odkaz na každou nezařazenou položku obsahoval minimum ze všech použitelných prvků, které jsou v oddílu 4 označovány jako podstatné pro základní citaci.

Užívá-li se odkaz spolu se soupisem bibliografických citací, musí obsahovat údaje dostatečné pro zajištění jednoznačného korespondování mezi odkazem a bibliografickou citací identifikované položky. Toto korespondování má být zajištěno jednou ze tří níže popsaných metod.

*) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Příklad uvádí řešení v personální bibliografii.

**) NÁRODNÍ POZNÁMKA - Český příklad:

Bibliografie Karla Čapka

Apokryfy. Praha : Ad. Synek, 1932.

Cesta devíti hodin. Praha a Bratislava : F. Borový, 1937.

Cesta devíti hodin. Praha : F. Topič, 1937.

Kam se dějí knížky. Brno : A. Fosek, 1928.

Knihy apokryfů. Praha : F. Borový, 1945.

ČSN ISO 690

9.2 Metoda číselných citací

Číslice v textu zapsané jako horní index nebo do závorek citují dokumenty v pořadí, v němž byly poprvé odkázány. Po sobě následujícím odkazům určitého dokumentu je přiděleno stejné číslo jako prvnímu. Provádí-li se odkaz na určité části dokumentu, lze uvést za číslicemi čísla stránek. Citace jsou uspořádány v číselném pořadí do číslovaného soupisu.

PŘÍKLAD -

Text a odkazy:

Teorie neviditelných kolégií byla prozkoumána v přírodních vědách (24). O jejich nepřítomnosti mezi historiky se zmiňuje Stieg (13, p.556). Může to být, jak tvrdí Burchard (8) ...

Citace:

...

8. BURCHARD, JE. How humanists use a library. In *Intrex : report of a planning conference on information transfer experiments*, Sept. 3, 1965. Cambridge, Mass. : M.I.T. Press, 1965, p. 219.

...

13. STIEG, MF. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, Nov. 1981, vol. 42, no. 6, p. 549-560.

...

24. CRANE, D. *Invisible colleges*. Chicago : Univ. of Chicago Press, 1972.

9.3 Průběžné poznámky

Číslice následující za odkazy v textu, zapsané jako horní index nebo do závorek, se vztahují k číselně řazeným poznámkám uspořádaným podle pořadí jejich výskytu v textu. Tyto poznámky mohou nebo nemusejí obsahovat odkazy. Pro každý výrok nebo související skupinu výroků z textu se užívá jedno číslo poznámky; odpovídající poznámka může odkazovat více než jeden dokument.

Je-li určitý dokument odkazován více než jednou, po sobě následujícím odkazům jsou přidělována samostatná čísla. Poznámka citace týkající se dokumentu odkazovaného v dřívější poznámce má buď zopakovat úplný odkaz, nebo uvést číslo dřívější poznámky se všemi nezbytnými čísly stránek atd.

9.3.1 První odkaz

Jsou-li odkazy prezentovány jako poznámky, první odkaz na danou položku (a nejlépe první takový odkaz v každé kapitole) má obsahovat prvky, které zajistí korespondování mezi odkazem a příslušným záznamem v soupisu bibliografických citací.

Přinejmenším první odkaz by měl obsahovat jméno (jména) autora (autorů) a plný název (kromě podnázvu a dalších s názvem souvisejících údajů) tak, jak jsou uvedeny v bibliografické citaci, doplněné, kde je to možné, o odpovídající číslo (čísla) stránek. Jména autorů uvedená v odkazu se nemusejí zapisovat v invertované podobě.

Nejsou-li jméno autora (jména autorů) a název samy adekvátní pro odlišení od ostatních záznamů v soupisu bibliografických citací, odkaz obsahuje tolik doplňkových prvků (pořadí a rok vydání atd.), kolik je nutné.

PŘÍKLAD 1 -

Text:

Teorie neviditelných kolégií byla prozkoumána v přírodních vědách.³² O jejich nepřítomnosti mezi historiky se zmiňuje Stieg.³³ Může to být, jak tvrdí Burchard³⁴ ...

Odkazy:

32. CRANE, D., *Invisible colleges*.
33. STIEG, MF., The information needs of historians, p. 556.
34. BURCHARD, JE., How humanists use a library, p. 219.

Citace:

...

BURCHARD, JE. How humanists use a library. In *Intrex : report of a planning conference on information transfer experiments*, Sept. 3, 1965. Cambridge, Mass. : M.I.T. Press, 1965, p. 219.

...

CRANE, D. *Invisible colleges*. Chicago : Univ. of Chicago Press, 1972.

...

STIEG, MF. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, Nov. 1981, vol. 42, no. 6, p. 549-560.

Jsou-li v odkazech po sobě následujících zavedeny zkratky identifikující často odkazované popisné jednotky, mají být jasně vysvětleny buď v prvním odkazu dané jednotky, nebo v tabulce zkratk.

PŘÍKLAD 2 -

První odkaz:

NATHANIEL, B. Shurtleff, ed., *Records of the governor and company of the Massachusetts Bay in New England* (1628-86), Boston, publisher unknown, 1853-54, 5 vols., vol. 1, p. 126 (dále odkazováno jako Mass. Records).

9.3.2 Druhé a následující odkazy

Druhý a každý následující odkaz dané popisné jednotky lze zkrátit tak, že se uvede pouze příjmení autora (autorů) a stručná forma názvu spolu s odpovídajícím číslem (čísly) stran atd., nebo zkrácená forma zavedená v prvním odkazu nebo v tabulce zkratk.

PŘÍKLADY

1 SUTTON, *The analysis of free verse form*, p. 246.

2 Mass. Records, p. 128.

Alternativně je možné, jsou-li odkazy pořadově číslovány podle svého výskytu v textu, zkrátit druhý a každý následující odkaz na danou jednotku tak, že se uvede pouze příjmení autora (autorů) a číslo citace prvního výskytu odkazu spolu s odpovídajícím číslem (odpovídajícími čísly) stránek atd.

PŘÍKLAD 3

Text:

Teorie neviditelných kolégií byla prozkoumána v přírodních vědách.³² O jejich nepřítomnosti mezi historiky se zmiňuje Stieg.³³ Může to být, jak tvrdí Burchard³⁴ ... Stieg³⁵ dále poznamenává ...

Odkazy:

32. CRANE, D. *Invisible colleges*. Chicago : Univ. of Chicago Press, 1972.
33. STIEG, MF. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, Nov. 1981, vol. 42, no. 6, p. 549-560.
34. BURCHARD, JE. How humanists use a library. In *Intrex : report of a planning conference on information transfer experiments*, Sept. 3, 1965. Cambridge, Mass : M.I.T. Press, 1965.
35. STIEG, cit. 33, p. 556.

ČSN ISO 690

9.4 Způsob uvádění prvního prvku a data

První prvek a rok vydání odkazovaného dokumentu jsou uvedeny v textu. Vyskytuje-li se první prvek přirozeně v textu, následuje rok v okrouhlých závorkách, nevyskytuje-li se, uvádí se v závorkách jako první prvek, tak i rok. Je-li to nutné, lze po roce uvést v závorce čísla stránek. Mají-li dva nebo více dokumentů stejný první prvek a rok, rozlišují se malými písmeny (a, b, c atd.), která následují v závorkách za rokem.

Citace dokumentů jsou uspořádány do soupisu v abecedním pořadí prvních prvků, s rokem vydání a popř. malými písmeny bezprostředně následujícími za prvním místo za posledním prvkem v citaci.

PŘÍKLAD -

Text a odkazy:

Teorie neviditelných kolégií byla prozkoumána v přírodních vědách (Crane, 1972). O jejich nepřítomnosti mezi historiky se zmiňuje Stieg (1981, p. 556). Může to být, jak tvrdí Burchard (1965, p. 219) ...

Citace:

...

BURCHARD, JE. 1965. How humanists use a library. In *Intrex : report on a planning conference on information transfer experiments*, Sept. 3, 1965. Cambridge, Mass. : M.I.T. Press, 1965.

...

CRANE, D. 1972. *Invisible colleges*. Chicago : Univ. of Chicago Press.

...

STIEG, MF. 1981. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, Nov. 1981, vol. 42, no. 6, p. 549-560.

U popisných jednotek s více než dvěma autory lze odkaz zkracovat tak, že se uvede pouze příjmení prvního autora, za nímž následuje „*et al.*“^{*)}, pokud takové zkrácení nezpůsobí nejednoznačnost v korespondenci mezi odkazem a soupisem bibliografických citací.

Obsahuje-li soupis bibliografických citací více než jednu popisnou jednotku od téhož autora (autorů), vydanou v tomtéž roce, lze k roku vydání jak v odkazu, tak i v soupisu bibliografických citací připojit písmeno (a, b, c ... atd.), aby se zajistila přesná korespondence mezi odkazem a citací.

PŘÍKLAD - (Pasteur 184a)

*) NÁRODNÍ POZNÁMKA - V češtině se používá zkratka „*aj.*“ (a jiní).

Národní příloha NA (informativní)

POZNÁMKA - Národní příloha obsahuje české příklady ke článkům 4.1 Monografické publikace, 4.2 Seriálové publikace, 4.3.1 Části monografických publikací, 4.3.2 Příspěvky do monografických publikací, 4.4 Články, atd. v seriálových publikacích a 4.5 Patentové dokumenty.

Příklad bibliografické citace monografické publikace vydané v češtině - viz 4.1

Prvek:	Příklad:
Primární odpovědnost	DÄNIKEN, E. von
Název	<i>Prorok minulosti.</i>
<i>Podřízená odpovědnost</i>	Přel. R. Řežábek.
Vydání	1. vyd.
Nakladatelské údaje (<i>místo, nakladatel</i>)	Praha : Naše vojsko,
rok	1994.
<i>Rozsah</i>	220 s.
<i>Edice</i>	Fakta a svědectví. Sv. 119.
<i>Poznámky</i>	Přel. z: Prophet der Vergangenheit.
Standardní číslo	ISBN 80-206-0434-0

Příklad:

DÄNIKEN, E. von. *Prorok minulosti*. Přel. R. Řežábek. 1. vyd. Praha : Naše vojsko, 1994. 220 s. Fakta a svědectví. Sv. 119. Přel. z: Prophet der Vergangenheit.
ISBN 80-206-0434-0.

ČSN ISO 690

Příklady bibliografických citací seriálových publikací vydaných v češtině - viz 4.2

1	
Prvek:	Příklad:
Název	<i>Zpravodaj Ministerstva životního prostředí.</i>
Odpovědnost	Ministerstvo životního prostředí České republiky.
Vydání	
Údaje o vydávání (data a/nebo čísla)	1991- .
Nakladatelské údaje (místo, nakladatel)	Praha : PRESS-KO a Retrans
rok	
<i>Edice</i>	
<i>Poznámky</i>	
Standardní číslo	ISSN 0862-9005

Příklad:

Zpravodaj Ministerstva životního prostředí. Ministerstvo životního prostředí České republiky. 1991- . Praha : PRESS-KO a Retrans. ISSN 0862-9005.

2

Prvek:	Příklad:
Název	<i>Logos.</i>
Odpovědnost	Universalia.
Vydání	
Údaje o vydávání (data a/nebo čísla)	Č. 2
Nakladatelské údaje (místo, nakladatel)	Praha : Trigon
rok	1995
<i>Edice</i>	
<i>Poznámky</i>	
Standardní číslo	ISSN 0862-7606

Příklad:

Logos. Universalia. Č. 2. Praha : Trigon. 1995. ISSN 0862-7606.

Příklad bibliografické citace části monografické publikace vydané v češtině - viz 4.3.1

Prvek:	Příklad:
Primární odpovědnost	BRUNTON, P.
Název zdrojového dokumentu	<i>Perspektivy.</i>
Vydání	1. vyd.
Číslo části	Sv. 2.
<i>Podřízená odpovědnost</i>	Přel. R. Formánková aj.
Nakladatelské údaje (<i>místo, nakladatel</i>)	Praha : Unitaria
rok	1992
Lokace ve zdrojovém dokumentu	Kapitola 19, Vláda relativity, s. 19-32.

Příklad:

BRUNTON, P. *Perspektivy*. 1. vyd. Sv. 2. Přel. R. Formánková aj. Praha : Unitaria 1992. Kapitola 19, Vláda relativity, s. 19-32.

Příklad bibliografické citace příspěvku do monografické publikace v češtině - viz 4.3.2

Prvek:	Příklad:
příspěvek:	
Primární odpovědnost	FOUČKOVÁ, M.
Název	Reinkarnace a hlubinná terapie. In
zdrojový dokument:	
Primární odpovědnost	WHITTON, J. L. a FISHER, J.
Název	<i>Život mezi životy.</i>
Vydání	1. vyd.
Nakladatelské údaje (<i>místo, nakladatel</i>)	Brno : Bollingenská věž,
rok	1992
Lokace zdrojového dokumentu	s. 9-14.

Příklad:

FOUČKOVÁ, M. Reinkarnace a hlubinná terapie. In WHITTON, J. L. a FISHER, J. *Život mezi životy*. Brno : Bollingenská věž, 1992, s. 9-14.

ČSN ISO 690

Příklady bibliografických citací článků atd. v seriálových publikacích vydaných v češtině - viz 4.4

1

Prvek:

Primární odpovědnost

Název

Podřízená odpovědnost

Název zdrojového dokumentu

Vydání

Lokace ve zdrojovém dokumentu:

Rok, číslo svazku,

lokace části

Příklad:

ŠÍŠA, Zbyněk

Chovná a rehabilitační stanice pražské ZOO.

Fotografie Vladimír Motyčka,
Vladimír Kamínek a Zbyněk Šíša

Zvířata a my.

duben 1995, č. 4, s. 25-29

Příklad:

ŠÍŠA, Zbyněk. Chovná a rehabilitační stanice pražské ZOO. Fotografie Vladimír Motyčka, Vladimír Kamínek a Zbyněk Šíša. *Zvířata a my*, duben 1995, č. 4, s. 25-29.

2

Prvek:

Primární odpovědnost

Název

Podřízená odpovědnost

Název zdrojového dokumentu

Vydání

Lokace ve zdrojovém dokumentu:

Rok, číslo svazku,

lokace části

Příklad:

WINTER, Jaroslav

Z troskek likvidace signál celé Evropě.

Českomoravský profit

1995, roč. 6, č. 28, s.10-11

Příklad:

WINTER, Jaroslav. Z troskek likvidace signál celé Evropě. *Českomoravský profit*, 1995, roč. 6, č. 28, s. 10-11.

3

Prvek:

Primární odpovědnost

Název

Podřízená odpovědnost

Název zdrojového dokumentu

Vydání

Lokace ve zdrojovém dokumentu:

Rok, číslo svazku,

lokace části

Příklad:

ŠPÉT, Jiří

Jungmannova Historie literatury české
a její místo ve vývoji české bibliografie.

Česká bibliografie

1. vyd.

1976, sv. 13, s. 161-192

Příklad:

ŠPÉT, Jiří. Jungmannova Historie literatury české a její místo ve vývoji české bibliografie. *Česká bibliografie*,
1. vyd., 1976, sv. 13, s. 161-192.

ČSN ISO 690

Příklad bibliografické citace patentového dokumentu v češtině - viz 4.5

Prvek:

*Primární odpovědnost
(příhlašovatel)*

Název vynálezu

Podřízená odpovědnost

Poznámky

Identifikace dokumentu:

Země nebo vydávající úřad

Druh patentového dokumentu

Číslo

Datum vydání citovaného dokumentu

Příklad:

Nová huť, a.s., Ostrava

Trysková sestava přestupníkového kolena.

Původce vynálezu: Jiří KOSE.

Int. Cl.⁶ C 10 B 27/06

Česká republika

Patentový spis,

279967.

Příklad:

NOVÁ HUŤ, A.S., OSTRAVA. *Trysková sestava přestupníkového kolena.* Původce vynálezu: Jiří KOSE.
Int. Cl.⁶ C 10 B 27/O6. *Česká republika. Patentový spis 279967.*

Upozornění: Změny a doplňky, jakož i zprávy o nově vydaných normách jsou uveřejňovány ve Věstníku Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví.

ČSN ISO 690

Vydal a vytiskl ČESKÝ NORMALIZAČNÍ INSTITUT, Praha

Rok vydání 1996, 32 stran, náklad 900 výtisků, 7990, 1171/96

Distribuce: Český normalizační institut, Hornoměřolupská 40, 102 04 Praha 10

Cenová skupina 413